

Hanna Rubinkowska-Aniol

Symbole władzy w Etiopii na fotografii: koronacja cesarza Hajle Syllasje I (1930)

Historia fotografii w Etiopii jest niemal tak długa jak historia fotografii na świecie. Od połowy XIX wieku powstawał materiał ikonograficzny, który stanowi wysmienite źródło do badania wielu aspektów historii i kultury Etiopii. Fotografia jest, między innymi, wykorzystywana do analizy symboliki władzy w Cesarstwie Etiopskim. Hajle Syllasje I (1930-1974) wykorzystywał fotografię jako jedno z narzędzi do przekazywania informacji na temat swojej potęgi i prawa sprawowania władzy, a także dysponował odpowiednimi możliwościami technicznymi. To sprawiło, że materiał filmowy i fotograficzny z omawianego okresu stanowi bogate źródło do badań.

Historycy dowiedli, że rytuał ulega zasadniczym zmianom pod wpływem zmieniającej się sytuacji w państwie. W odniesieniu do rytuału koronacyjnego w Cesarstwie Etiopskim możemy mówić o ciągłości od okresu aksumskiego (II w. p.n.e. – X w.). Widoczne jest też wyraźne zróżnicowanie ceremoniału w różnych okresach. Koronacje, które odbyły się od końca XIX wieku (koronacja cesarza Menelika II w 1889 roku) wyraźnie przebiegają wedle wspólnego schematu, co odzwierciedla spójny politycznie okres w dziejach Cesarstwa.

Celem referatu jest skonfrontowanie informacji na temat symboli władzy zastosowanych w czasie koronacji Hajle Syllasje I, które zostały przedstawione na filmach i fotografiach, z informacjami dotyczącymi tej samej koronacji pochodzącymi z innych źródeł. Jest to tym bardziej zasadne, że istnieje bogata baza źródłowa dotycząca koronacji w Etiopii. Są to zarówno źródła wewnętrzne, etiopskie, jak i zewnętrzne. Pomimo dużej ilości opisów, bez konfrontacji z materiałem fotograficznym pozostają one często niezrozumiałe dla historyka.